

Další zprávy

Časopis pro pěstování matematiky, Vol. 110 (1985), No. 4, 446–448

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/118247>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1985

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

BLAHOPŘÁNÍ

Na rok 1985 připadly šedesáté narozeniny čtyř členů redakční rady našeho časopisu: prof. dr. *Zbyňka Nádeníka*, DrSc., profesora stavební fakulty ČVUT, doc. dr. *Václava Vilhelma*, CSc., docenta stavební fakulty ČVUT, dr. *Miroslava Sovy*, CSc., vědeckého pracovníka Matematického ústavu ČSAV a doc. dr. *Karla Winkelbauera*, DrSc., ředitele Matematického ústavu UK.

Redakční rada jim k tomuto jubileu co nejsrdečněji blahopřeje a těší se na další pokračování jejich tvůrčí spolupráce.

Na přání jubilantů nejsou při této příležitosti uveřejňovány články hodnotící jejich dosavadní vědeckou činnost.

Redakce

NÁRODNÍ CENA ČSR PROF. RNDr. ALOISU KUFNEROVI, DrSc.

Předsednictvo ČNR udělilo v květnu 1985 na návrh vlády doc. A. Kufnerovi, DrSc., řediteli Matematického ústavu ČSAV, Národní cenu ČSR za vynikající výsledky v teorii funkčních prostorů, především váhových prostorů Sobolevova typu, a v aplikaci této teorie v teorii lineárních a nelineárních eliptických diferenciálních rovnic.

Doc. Kufner patří k našim předním odborníkům v teorii funkčních prostorů. Už v r. 1977 vzbudila v mezinárodní matematické veřejnosti zaslouženou pozornost monografie „Function spaces“ (Academia, Praha-Noordhoff, Leyden), kterou A. Kufner publikoval se spoluautory S. Fučíkem a O. Johnem. Těžištěm zájmu A. Kufnera v oblasti funkčních prostorů jsou Sobolevovy prostory s vahou. Tyto prostory umožňují překonat potíže, které jsou při řešení okrajových úloh pro diferenciální rovnice často způsobeny nevhodným chováním buď koeficientů příslušného diferenciálního operátoru, nebo pravých stran či okrajových podmínek. Výsledky svého systematického výzkumu shrnul A. Kufner do monografie „Weighted Sobolev spaces“ (Teubner, Lipsko 1980), která se stala východiskem pro celou řadu dalších publikací a trvale ovlivňuje práci jim vedeného semináře. Další oblastí vědecké činnosti A. Kufnera jsou jak lineární, tak nelineární diferenciální rovnice. Jak je velmi dobře známo, vede k nim modelování mnoha technických a přírodovědných problémů.

Významným přínosem ke zpracování obtížné nelineární problematiky je kniha „Nonlinear differential equations“ (Elsevier 1980), kterou A. Kufner spolu se zesnulým doc. S. Fučíkem publikovali nejprve česky (SNTL, Praha 1978). O mimořádném ohlasu tohoto díla svědčí celá série pochvalných recenzí v mezinárodních odborných časopisech i skutečnost, že sovětské nakladatelství Nauka v Moskvě připravuje vydání ruského překladu. Koncepce této monografie je originální: vychází od konkrétních úloh a na nich ilustruje aplikace moderních metod; i když zahrnuje původní výsledky a dovádí výklad až k problematice současného výzkumu, zůstává srozumitelná nejenom matematickým specialistům, ale i inženýrskotechnickým kádrům. Čtenáři, kteří se setkali s Kufnerovými publikacemi určenými studentům a širší veřejnosti, ostatně dobře znají jeho schopnost čtivě a živě zpracovat obtížné partie matematiky a vědí, že i na tomto poli vykonal hodně záslužné práce.

Přejeme profesoru Kufnerovi mnoho dalších úspěchů ve všech oborech jeho rozsáhlé činnosti a blahopřejeme mu k udělení Národní ceny ČSR.

Redakce

KONFERENCE „GEOMETRIE V TECHNICE A UMĚNÍ“

Tato konference s mezinárodní účastí byla pořádána stavební fakultou Českého vysokého učení technického v Praze ve dnech 21. až 25. 5. 1985 a její organizací byla pověřena katedra matematiky a deskriptivní geometrie. Byla věnována stému výročí narození prof. Ing. Dr. techn. Františka Kadeřávka, DrSc., nositele Řádu republiky. Spolupořadatelé konference byly strojní fakulta ČVUT (svojí katedrou matematiky a deskriptivní geometrie) a Jednota čs. matematiků a fyziků.

Náplň konference byla dána těmito tematickými okruhy:

- a) historie deskriptivní geometrie,
- b) užití deskriptivní geometrie v technické praxi a umění,
- c) deskriptivní geometrie v dnešní vzdělávací soustavě,
- d) rozvíjení deskriptivní geometrie v počítačové grafice,
- e) současnost a perspektiva deskriptivní geometrie.

Na konferenci se závazně přihlásilo 75 účastníků z ČSSR, z nichž se téměř všichni účastníci aspoň jednoho dne (podle svých pracovních možností) z dnů určených pro její konání a 13 účastníků ze zahraničí, a to:

Z Německé demokratické republiky doc. Dr. G. Bär, prof. Dr. G. Geise, Dr. W. D. Klix a doc. Dr. E. Schröder (všichni TU Drážďany), prof. Dr. E. Bohne a Dr. P. Knabe (Päd. Hochschule Drážďany), doc. Dr. P. Schreiber (U Greifswald); z Maďarska doc. Dr. E. Molnár (U Budapešť), z Rumunska doc. Dr. A. Tanasescu (Polytechnika Bukurešť), z Polska mgr. Ing. Z. Kwiatkowski (Polytechnika Varšava), z Rakouska prof. Dr. H. Vogler (Štýrský Hradec) a doc. Dr. P. H. Paukowitz (TU Vídeň), z Německé spolkové republiky prof. Dr. H. Schaal (TU Stuttgart). Přes naši snahu a pozvání se nepodařilo zajistit účast pracovníků ze Sovětského svazu, kteří o konferenci projevíli zájem.

Konference byla slavnostně zahájena dne 21. 5. 1985 v 9,00 hod. na Stavební fakultě ČVUT projevem prof. Ing. Dr. Miloše Holého, DrSc., člena korespondenta ČSAV a děkana fakulty, který též pozdravil konferenci jménem rektora ČVUT prof. Ing. Dr. Jiřího Klímy, DrSc., člena korespondenta ČSAV. Další pozdravné projevy pronesli prof. Ing. Josef Nedbal, DrSc., proděkan fakulty strojního inženýrství, prof. RNDr. Ivan Úlehla, DrSc., člen korespondent ČSAV a předseda Jednoty čs. matematiků a fyziků a Ing. Jindřich Sucharda, ředitel Státního nakladatelství technické literatury v Praze. V rámci družby mezi ČVUT a TU Drážďany pozdravil a za pozvání poděkoval prof. Dr. Gerhard Geise.

Poté následovaly přednášky prof. Ing. Dr. Ferdinanda Klimeše, DrSc.: Život prof. Kadeřávka a doc. RNDr. Karla Drábka, CSc.: Vědecké geometrické práce prof. Kadeřávka. Místo plánované přednášky doc. RNDr. Františka Haranta, CSc.: Deskriptivní geometrie v období prof. Kadeřávka byl přečten jeho článek: 100 let od narození prof. Ing. Dr. Františka Kadeřávka DrSc., který je otištěn ve Sborníku vydaném k účelu této konference Státním nakladatelstvím technické literatury v Praze.

Po této části konference byla slavnostně přejmenována posluchárna C 210 v budově fakulty na „Posluchárnu profesora Kadeřávka“. Odpoledne položili účastníci konference věnec u hrobu prof. Kadeřávka na vršovickém hřbitově a přesunuli se do Domu techniky Čs. vědecko-technické společnosti v Dobřichovicích, kde konference pokračovala.

Všichni zahraniční účastníci přednesli referát, příp. sdělení k některému tematickému okruhu, 17 československých účastníků pak 17 sdělení. Sdělení (příp. ve výtahu) budou publikována ve Sborníku konference, příp., pokud jsou předány organizační komisi ve větším rozsahu, v Acta Polytechnica-Práce ČVUT v Praze v řadě I stavební, příp. IV. teoretické.

Podle ohlasu u účastníků jak ze zahraničí, tak z ČSSR, splnila konference svůj účel, ukázala v mnoha směrech na životnost myšlenek prof. Kadeřávka s dalšími možnostmi rozvíjení a použi-

tí deskriptivní geometrie nejen pro praxi ale i při budování názoru na prostor. Zvláště pak bylo zdůrazněno upevnění vzájemných již stávajících vztahů mezi našimi a zahraničními pracovníky v geometrii a navázání nových styků mezi účastníky.*)

*) Jak již bylo uvedeno, SNTL vydalo pro organizátory, účastníky Mezinárodní vědecké konference a pro zasloužilé členy České matice technické jubilejní tisk „Geometrie v technice a umění“. V něm doc. RNDr. František Harant, CSc. který zemřel náhle týden před zahájením konference, zdůvodnil, proč se konference koná, o životě prof. Kadeřávka krátce pojednal prof. Ing. Dr. Ferninand Klimeš, DrSc. a seznam prací prof. Kadeřávka sestavil doc. RNDr. Karel Drábek, CSc. Dále jsou v tomto Sborníku reprodukovány části knih prof. Kadeřávka a to „Geometrie a umění v dobách minulých“ (Štenc, Praha 1935), „Perspektiva“ (Štenc, Praha 1922) a „Technická geometrie v lékařství a strojní prothetice“ (Přírodovědecké nakladatelství, Praha 1952).

Karel Drábek, Praha